

તંત્રી લેખ

વિવાહ નૈતિક આદર્શને સ્થાપિત કરનારી સંસ્થા રૂપે જીવંત છે

હાલમાં ડેરણ હાઈકોર્ટ કહુંકે કાયદો વિવ-ઈન રિલેશનશિપ એટલે કે સહજીવનને લગ્ન રૂપે માન્યતા નથી આપતો. વિવ-ઈન રિલેશનશિપનો મતલબ લગ્ન નથી થાં, ના તેમાં ધૂટાછેડાની માંગ કરી શકાય છે. આ ટિપ્પણી કોઈ સહજીવનમાં રહેનારા અરજીકર્તા યુગલના ધૂટાછેડાની અરજી પર આપી. જિસ્ટસ એ. મોહંગદ મુસાક અને સોચી થોમસની બંધપોઠે એ પણ કહું કે 'વિવાહ એક સામાજિક સંસ્થા છે, જેને કાયદાથી માન્યતા પ્રાપ્ત છે. તે સમજમાં સામાજિક અને નૈતિક આદર્શને દરખાં છે.' ન્યાયલયની આ ટિપ્પણી સ્પષ્ટ કરે છે કે કથિત આધુનિકતાના તમામ દાવા વચ્ચે આ સત્યને નકારી ન શકાય કે વિવાહ આજે પણ સામાજિક અને નૈતિક આદર્શને સ્થાપિત કરનારી સંસ્થા રૂપે જીવંત છે. ઉલ્લેખનીય છે કે શીર્ષ ન્યાયલયે ૮ એપ્રિલ, ૨૦૧૫ના રોજ ધૂટાલ અને અન્યો વિરુદ્ધ ગણેશ રાય અને અસા કેસમાં હંસું હંસું કાયદો વિવ-ઈન રિલેશનશિપને સ્વીકારે તો છે, પરંતુ યોગ્ય નથી માનતો. યોગ્ય-અયોગ્યના અંતરને ત્યાં ચુકેલી વર્તમાન યુવા પેઢીના શાન્દકોશમાં ખરેખર 'સામાજિક સંસ્થા', 'સામાજિક અને નૈતિક આદર્શ' જેવા શાન્દ શોધાં પણ નહીં મળે. શક્ષાભર માટે એ સ્વીકાર કરી પણ લેવામાં આવે તો સ્વાપનતાના તર્કના આધાર પર સમજને પીરસાતી વિવ-ઈન રિલેશનશિપ ખૂબ તેના ગળાનું હાડકું બનનું દેખાય છે.

મોટાબાળની યુવા પેઢી વિવાહને એક બંધન રૂપે જૂએ છે, જ્યાં પરસ્પર મતભેદની સ્થિતિના જોડીઓના વિવાહ વિચ્છેદ માટે ન્યાયલયનાં ચક્કર લગાવવાં પડે છે અને એક જટિલ પ્રક્રિયાની પસાર થાય છે. આ જ જંગવાતોથી મુક્તિની મેળવાના તેમાં માટે સહજ માર્ગ 'સહજીવન' છે, જ્યાં અલગ થવાના જ્યારે ચાહે મુક્તિના દાર ખોલી શકાય છે, પરંતુ સું ખરેખર અંદું હોય છે? ચાહે આ સત્યને ગમે નેતૃબુનું અસ્વીકાર કરવામાં આવે, પરંતુ વાસ્તવિકતા એ છે કે સહજીવનમાં સાથે રહેનારા યુગલ પણ એકબીજા સાથે ત્યારે જ રહી શકે છે જ્યારે તેમની વચ્ચે પ્રેમ હોય. પ્રેમથી પેઢા થેલે સંબંધ જ્યારે એક છઠનીયે સાથે રહીને સંબંધનું નિર્વહન કરે છે તો તેની સાથે દ્યાયિત્વ, અપેક્ષાઓ અને અંતર્વિરોધ પણ જન્મ લે છે. કંટલીય વાર આ અંતર્વિરોધ એ હદ્દ સુધી વાચી જાય છે કે અલગ થવાની સ્થિતિ પેઢા શરીર જાય છે. ન્યારે એકબીજાની ઉપર આરોપ-પ્રત્યારોપ મર્યાદાની દરેક સીમાને બંગ કરી છે. અદાલતોમાં એવા પણ કેટલાય કેસથી જીંદાં સહજીવન સંબંધોની સમાપ્તિ બાદ પુરખ સાથી પર દૃષ્ટક્રમના આરોપ લગાવવામાં આવ્યા છે, જે 'અક્ઝિતન સ્વાપનતા' નો ફેંડેરો પીટનારા યુવાઓને કંયાંયાના નથી હિડતા. એ વિવાહનું મૂર્તિના રહેણે કે વિવાહનું દંપત્તીની કેટલીક પ્રતીબદ્ધતાઓ હોય છે, તેથી આ બંધનની મુક્તિનો સહજ અને સરળ માર્ગ સહજીવન છે. શું સહજીવનમાં રહેનાર યુગલ ભાવવિની ના, દાયિત્વહીન અને પૂર્ણપોણે સ્વચ્છાંત્ર પ્રવૃત્તિના હોય છે? આ પ્રશ્ન એટલા માટે કે જો આ સત્ય હોતું તો સહજીવનમાં રહેનાર યુગલ દીક એ જ પ્રકારે તમામ અદાલતોના ચક્કર ન લગાવી રહ્યા હોત, જેમ કાયદાથી રૂપે સંબંધમાં બંધાવ્યે દંપતી.

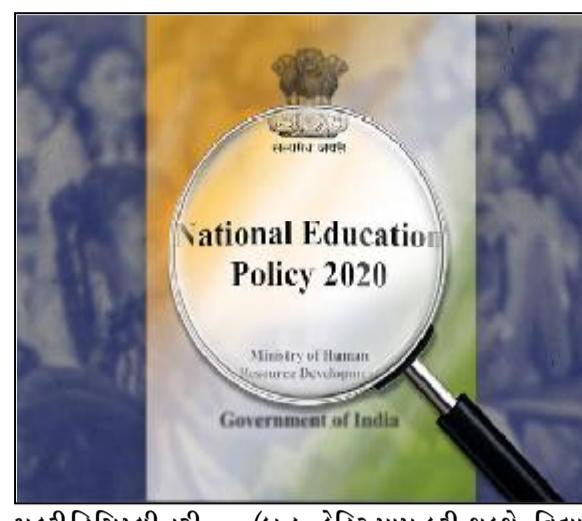
એ સમજનું જરૂરી છે કે ચાહે વેવાહિક સંબંધ હોય કે સહજીવન, તેમાં રહેનારા યુગલ સામાન્ય મનુષ્ય જ હોય છે. અંદું નથી કે સહજીવનમાં પ્રવેશ કરતાં જ યુગલ મથીની માનવ રૂપે પરિવર્તિત વર્ષ હોય છે. તેમનામાં પણ એ જ જશાવ, અપેક્ષાઓ અને મતભેદો ઉત્પન્ન થાય છે જેવા વિવાહિત દંપતીમાં. પછી એવુંશું છે કે સહજીવનમાં રહેનારા યુવાઓનું ધોગપૂર આવી ગયું છે. તેનો સપાર ઉત્તર છે કે ખુદને તથા કાયદાની અધુનિક સાબિત કરવાનો પ્રયાસ. જ્યાં આધુનિકતા શરૂઆતમાં ખુદને મુક્ત અને ભીડથી અલગ સિદ્ધ્ય કરવાનું પ્રથમ પગયિયું દેખાય છે, પરંતુ અતે તે સહજીવનમાં રહેનાર જોડીઓને એવી રીતે ફસાની લે છે, જ્યાંથી બહાર નીકળવાનો કોઈ રસો નથી દેખાનો. જો અંદું ન હોતો તો અદાલતોમાં સહજીવનમાં રહેનારી જોડીઓના કેસોની એક લાંબી યાદી નહોત. નવેમ્બર ૨૦૨૧માં મદાસહાઈકોર્ટમાં આર.કેસેલોલીની વિવાહિત વી.એસેસ બેન્ફિની કોર્ટ કરી રહી છે. આ પ્રશ્ન એટલા માટે કે ચાહે વેવાહિક સંબંધમાં રહેનારા યુવાઓની પરંપરાના છે, ત્યાં જ બીજી નરકાર તરફાનાં રહેણે કરી રહેણી હોય છે. એવા પણ કેટલાય કેસથી જીંદાં સહજીવન સંબંધોની સમાપ્તિ બાદ પુરખ સાથી પર દૃષ્ટક્રમના આરોપ લગાવવામાં આવ્યા છે, જે 'અક્ઝિતન સ્વાપનતા' નો ફેંડેરો પીટનારા યુવાઓને કંયાંયાના નથી હિડતા. એવા વિવાહિત વી.એસેસ એટલા માટે કે ચાહે વેવાહિક સંબંધમાં રહેનારા યુવાઓની પરંપરાના છે, ત્યાં જ બીજી નરકાર તરફાનાં રહેણે કરી રહેણી હોય છે. એવા પણ કેટલાય કેસથી જીંદાં સહજીવન સંબંધોની સમાપ્તિ બાદ પુરખ સાથી પર દૃષ્ટક્રમના આરોપ લગાવવામાં આવ્યા છે, જે 'અક્ઝિતન સ્વાપનતા' નો ફેંડેરો પીટનારા યુવાઓને કંયાંયાના નથી હિડતા. એવા વિવાહિત વી.એસેસ એટલા માટે કે ચાહે વેવાહિક સંબંધમાં રહેનારા યુવાઓની પરંપરાના છે, ત્યાં જ બીજી નરકાર તરફાનાં રહેણે કરી રહેણી હોય છે. એવા પણ કેટલાય કેસથી જીંદાં સહજીવન સંબંધોની સમાપ્તિ બાદ પુરખ સાથી પર દૃષ્ટક્રમના આરોપ લગાવવામાં આવ્યા છે, જે 'અક્ઝિતન સ્વાપનતા' નો ફેંડેરો પીટનારા યુવાઓને કંયાંયાના નથી હિડતા. એવા વિવાહિત વી.એસેસ એટલા માટે કે ચાહે વેવાહિક સંબંધમાં રહેનારા યુવાઓની પરંપરાના છે, ત્યાં જ બીજી નરકાર તરફાનાં રહેણે કરી રહેણી હોય છે. એવા પણ કેટલાય કેસથી જીંદાં સહજીવન સંબંધોની સમાપ્તિ બાદ પુરખ સાથી પર દૃષ્ટક્રમના આરોપ લગાવવામાં આવ્યા છે, જે 'અક્ઝિતન સ્વાપનતા' નો ફેંડેરો પીટનારા યુવાઓને કંયાંયાના નથી હિડતા. એવા વિવાહિત વી.એસેસ એટલા માટે કે ચાહે વેવાહિક સંબંધમાં રહેનારા યુવાઓની પરંપરાના છે, ત્યાં જ બીજી નરકાર તરફાનાં રહેણે કરી રહેણી હોય છે. એવા પણ કેટલાય કેસથી જીંદાં સહજીવન સંબંધોની સમાપ્તિ બાદ પુરખ સાથી પર દૃષ્ટક્રમના આરોપ લગાવવામાં આવ્યા છે, જે 'અક્ઝિતન સ્વાપનતા' નો ફેંડેરો પીટનારા યુવાઓને કંયાંયાના નથી હિડતા. એવા વિવાહિત વી.એસેસ એટલા માટે કે ચાહે વેવાહિક સંબંધમાં રહેનારા યુવાઓની પરંપરાના છે, ત્યાં જ બીજી નરકાર તરફાનાં રહેણે કરી રહેણી હોય છે. એવા પણ કેટલાય કેસથી જીંદાં સહજ

નવી શિક્ષણ નીતિ (NEP-2020) અંતર્ગત સરકારનો મહત્વપૂર્ણ નિર્ણય

રાજ્યની તમામ ખાનગી-સરકારી યુનિવર્સિટી તથા કોલેજોમાં કોમન કરીકૃતુલમ-કેરિટ ઇમવર્ક લાગુ

રાજ્યની તમામ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં ચાલુ શૈક્ષણિક વર્ષથી ફરજિયાત અમલ કરાશે, ચાર વર્ષની સ્નાતક ઓનસ/રિસર્ચ ડિગ્રી મેળવનારે પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ માટે માત્ર ૧ વર્ષ માટે ભણવાનું રહેશે

ગાંધીનગર, તા.૮ ૨૦૨૩-૨૪થી ફરજિયાત પણે પ્રામણી કરી શકો. તેમણે ઉમેયું કે, ઇમવર્કો સરકારી ટ્રાવ બધાર ગુજરાતની તમામ ખાનગી અને વિદ્યાર્થીઓ ચાર વર્ષની સ્નાતક તમામ યુનિવર્સિટીઓ, કોલેજો/ તેના અમલીકરણ માટે સ્ટાન્ડર્ડ સરકારી યુનિવર્સિટી, કોલેજ ઓનસ/રિસર્ચ ડિગ્રી મેળવશે, વાર્ષિક ચાનસેલરો/ આચાર્ય/ ઓપરેટિંગ પ્રોફેસિઝર પણ જાહેર તથા માન્ય શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં તેમણે પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિગ્રીમાટે અધ્યાપકો/ અન્ય તમામ કરવામાં આવશે. જેનો અમલ કોમન કરીકૃતુલમ અને કેરિટ માત્ર જ વર્ષ અભ્યાસ પ્રજાજ્ઞનો માટે વિવિધ શૈક્ષણિક ગુજરાતની તમામ શૈક્ષણિક ઇમવર્ક ટાખાલ કરવા સંદર્ભે કરવાનો રહેશે. આ અંગે સંગઠનો અને વિદ્યાર્થીઓ સંગઠનો સંસ્થાઓમાં વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪થી કેબિનેટ બેઠકમાં રાજ્ય સરકારે પ્રવક્તામણે ઋષિકેશ પટેલેવધુ સમબત સરકારના શિક્ષણ વિભાગ ફરજિયાત પણે કરવાનો રહેશે. મહત્વપૂર્ણ નિર્ણય લીધો છે. વિગતો આપતા કર્યું કે, NEP- માટે જ્ઞાનરામાં મુક્તાવામાં આવ્યો તેમણે વધુમાં ઉમેયું કે, યુઝ કોમન કરીકૃતુલમ અને કેરિટ ૨૦૨૦ની વિવિધ હતો. જેમાં ૪૭ સ્કેલ્કોલ્ડર્સ સાર્ટિફિકેટ, યુઝ ઇપ્લોમા, ત્રાવ ઇમવર્કની અમલવારી થકી જોગવાઈઓમાંથી એક કોમન પાસેથી કુલ ૧૭૭ સૂચનો પ્રામણ વર્ષનો ડિગ્રી પ્રોટ્રાયા જેમાં તા.૧૪મી જૂન ૨૦૨૩થી પ્રવેશ કરીકૃતુલમ અને કેરિટ ઇમવર્કને થયા હતા. જેને ઘણેલેનો કોમન સ્નાતક કક્ષાની ડિગ્રી, સ્નાતક મેળવનાર તમામ પ્રથમ વર્ષના સુદૃઢ બનાવવા લેવા યોદ્ધા આ કરીકૃતુલમ અને કેરિટ ઇમવર્કનો કક્ષાની અનુર્ધ, તથા સ્નાતક વિદ્યાર્થીઓને લાભ થશે. શિક્ષણ નિર્ણય અંતર્ગત પ્રતિ સેમેસ્ટર સરકારી ટ્રાવ અખારી કરવામાં રિસર્ચ કક્ષાની ડિગ્રીઓ, વિભાગ દ્વારા આ સંદર્ભે વિસ્તૃત ૨૨ કેટિનું માળાંનું નક્કી આવ્યો છે. તમામ સૂચનો અનેનાય કરવામાં આવશે. આ ટ્રાવ બધાર પાડવામાં આવશે. કરવામાં આવ્યું છે. વિદ્યાર્થીઓ ધારનમાં લઈ શિક્ષણ વિભાગ માળાનમાં મેજર (કોર) મુખ્ય જોણો રાજ્યની તમામ શૈક્ષણિક ત્રાવ વર્ષના અને કુલ ૧૭૨ કેટિ કોમન કરીકૃતુલમ અને કેરિટ માઈનર ઈલેક્ટ્રીવી,

પ્રામણ થાતો મેળીવી શકો. જે સ્વરૂપમાં જ પસંદગી આપે છે, વિદ્યાર્થીઓ ચાર વર્ષની સ્નાતક નવી શિક્ષણ નીતિમાં આ ઓનસ/ શીર્ષક ડિગ્રી મેળવશે, મર્યાદાઓ દૂર થાય છે અને તેમણે પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ ડિગ્રીમાટે વિદ્યાર્થી પોતાની પસંદગી માન એક જ વર્ષ અભ્યાસ અનુસાર વિવિધ વિષયોનિયત કરવાનો રહેશે. વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ બાસ્કેટ માંથી કે અન્ય થી કેરિટ અને અભ્યાસકમ યુનિવર્સિટીના વિભાગોના માળાં (AICTE, PCI, બાસ્કેટ માંથી પસંદગી કરી BCI, COA, NCTE, શકો. એટલું જ નહિ, કોઈપણ વગેરે દ્વારા નિયંત્રિત સિવાયના વિદ્યાર્થી એન્ટ્રી/એક્ઝિટ અભ્યાસકમો) માટે લાગુકરવાનું દરમયાન અભ્યાસના પ્રથમ રહેશે. જ્યારે ચોથા વર્ષનો વર્ષને અનેનિયત કેટિ/સ્ક્લેના ઓનસ/ઓનસ વિષય રિસર્ચ આધારે સ્ટાફિક્ઝેટ, બીજી વર્ષને પ્રોગ્રામ (વેલ-૦૧) શૈક્ષણિક અનેનસ વિષય રિસર્ચ આધારે સ્ટાફિક્ઝેટ, બીજી વર્ષને માટે લાગુનું પુરુષ અભ્યાસ માટે માણાં છે, તે વિદ્યાર્થીને નિયત પરત આવી શકો.

હવે ૧૦ વર્ષના બોન્ડવાળા શિક્ષકો પણ જિલ્લા આંતરિક બદલીમાં ભાગ લઈ શકશે

શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા વિદ્યાસહાયક - શિક્ષકોની બદલી અંગેના નિયમોમાં સુધારો કરાયા

અમદાવાદ, તા.૮ અનુસાર, શિક્ષણ વિભાગના જેથી આવા વિદ્યાસહાયકો લઈને બદલીના નિયમોમાં શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા ટ્રાવથી એક જ તાલુકામાં ૧૦ હાઈકોર્ટમાં ગયા હતા. જેમાં સુધારો કર્યો છે. હાલની વિદ્યાસહાયક અને શિક્ષકોની વર્ષ સુધી ફરજીને બાજાવાની હાઈકોર્ટના બોર્ડ મુજબ જોગવાઈ અનુસાર, ૧૦ વર્ષ બદલીના નિયમોમાં સુધારો કર્યો થયો થાંડું. શરતેની વિદ્યાસહાયકોની નિમનુંકો આવા વિદ્યાસહાયકોને જિલ્લા એક જ તાલુકામાં નોકરી છે. અતાર સુધી ૧૦ વર્ષના કરવામાં આવેલી હતી. આવા આંતરિક બદલી કેમ્પમાં ભાગ કરવાની શરતે જે બોન્ડવાળા શિક્ષકોને જિલ્લા વિદ્યાસહાયકોને ૧૦ વર્ષ સુધી લેવા અનુમતિ આપવા માટે વિદ્યાસહાયકોને નિમનુંકું આંતરિક બદલીનો લાભ મળતો જિલ્લા વિદ્યાસહાયકોને ૧૦ વર્ષ સુધી લેવા અનુમતિ આપવા માટે વિદ્યાસહાયકોને નિમનુંકું આંતરિક બદલીનો લાભ મળતો નથી. અને નિયમોમાં સુધારો કર્યો છે. આપવામાં આવી હોય, અને ન હતો. પરંતુ હવે કરવામાં બદલીઓનો લાભ મળતો ન ઉપરાંત એક જ તાલુકામાં ૧૦ પાંચ વર્ષની નોકરી પૂર્ણ કરે આવેલા સુધારા અનુસાર આવા હતો. વિભાગના ૨૦૨૨ રાના વર્ષ સુધી ફરજીને બાજાવાની શરતે નિમનુંકું પામેલા જિલ્લા એક અરસપરસ બદલી બદલીએ નોકરીનો લાભ આપવાની પાંચ વર્ષની સેવા પુરી થાંડું. વિદ્યાસહાયકોની શરતે નિમનુંકું પામેલા જિલ્લા એક અરસપરસ બદલી બદલીએ નોકરીનો લાભ આપવાની પાંચ વર્ષની સેવા પુરી થાંડું. વિદ્યાસહાયકોની નિમનુંકું આંતરિક બદલીનો લાભ આપવાની પાંચ વર્ષની સેવા પુરી થાંડું. અને નિયમોમાં સુધારો કર્યો છે. જે અનુસાર હવે ૧૦ વર્ષ એક જ તાલુકામાં આવી હોય, અને પરંતુ હવે કરવામાં બદલીઓનો લાભ આપવાની પાંચ વર્ષની સેવા પુરી થાંડું. વિદ્યાસહાયકોની નિયમોમાં સુધારો કર્યો છે. જે અનુસાર હવે ૧૦ વર્ષ એક જ તાલુકામાં આવી હોય, અને પરંતુ હવે કરવામાં બદલીઓનો લાભ આપવાની પાંચ વર્ષની સેવા પુરી થાંડું. અને નિયમોમાં સુધારો કર્યો છે. જે અનુસાર હવે ૧૦ વર્ષ એક જ તાલુકામાં આવી હોય, અને પરંતુ હવે કરવામાં બદલીઓનો લાભ આપવાની પાંચ વર્ષની સેવા પુરી થાંડું. અને નિયમોમાં સુધારો કર્યો છે. જે અનુસાર હવે ૧૦ વર્ષ એક જ તાલુકામાં આવી હોય, અને પરંતુ હવે કરવામાં બદલીઓનો લાભ આપવાની પાંચ વર્ષની સેવા પુરી થાંડું. અને નિ

